

L'STORYTELLING

La seva importància en l'aprenentatge de la llengua anglesa a Cicle Inicial

Autora: Ariadna Beltrán González

Tutor: Àngel Jesús Navarro Guareño

Universitat Ramón Llull - FPCEE Blanquerna

Resum

Des que som petits que sentim un gust innat per les paraules. Ens agrada escoltar històries i aportar el nostre punt de vista. Aquest interès és bàsic per aprendre una llengua estrangera, sobretot a edats primerenques, com és Cicle Inicial. És per això que els mestres podem aprofitar-ho, tot configurant un aprenentatge significatiu pels alumnes entorn allò que els agrada, el que ja coneixen o el que mostren interès per descobrir. Els beneficis que els infants adquireixen a partir d'aquesta pràctica són extensos i molt diversos, tan lingüístics com personals, i és a partir d'activitats específiques que s'aconsegueix millorar el seu desenvolupament. Per tal que aquesta pràctica sigui veritablement profitosa a l'aula cal que el professor mostri una implicació i interès per descobrir com són els seus alumnes i de quina manera podrien millorar a partir de la narració d'històries; així com didàctiques específiques per a ser un gran narrador. Així mateix, també s'intenta guiar al lector en la tria d'un bon llibre a explicar.

Paraules clau: *storytelling, aprenentatge significatiu, literatura infantil, beneficis, llengua anglesa*

Abstract

Since we born we feel a great joy from words. We all like listening stories and be able to add and share our point of view with those who surround us. To learn a new language is basic to feel this interest, specially for young learners as children from Cicle Inicial are. Therefore, teachers must take advantage of it to create a meaningful learning, taking into account what children like, what they already knew and what they feel involved in and interested in learning more. The children acquire a large and diverse list of benefits, these are linguistics and personals, from specific activities that help them improving their development. In order to acquire these *storytelling* benefits it's important to create a worthwhile experience thus teachers should engage on it, knowing their students and

applying new ways or strategies to improve their teaching as well as put into practice resources to be a great narrator. Parallel that, this work tries to guide the reader with his book's selection to practice the *storytelling*.

Key words: *storytelling, meaningful learning, infantil literature, benefits, english language*

Introducció

L'storytelling consisteix en l'art d'explicar històries de forma significativa pels oients. No es tracta simplement de llegir un conte en veu alta, sinó que l'explicació d'històries va més enllà. Ben cert és que "Tots necessitem històries per les nostres ments, així com necessitem menjar pel nostre cos." (Wright, A. 1998, p 5). Els contes ens permeten experimentar aventures en altres pells, descobrir indrets insòlits sense moure'ns d'una habitació, conviure amb altres cultures i maneres de viure o pensar, ens fan gaudir i ens fan créixer.

El treball que teniu entre mans respon a la necessitat d'aprendre anglès a cicle inicial de manera significativa. Al llarg de la història s'han utilitzat diversos recursos i metodologies al nostre país per tal que els alumnes de primària desenvolupessin una llengua addicional. A la dècada dels 90 es comença a plantejar *l'storytelling* com una gran eina a tenir en compte pels mestres de llengua estrangera a les aules.

Així doncs, a continuació s'exposen quins beneficis atorga aquesta pràctica pels infants que la duen a terme, un seguit d'idees d'activitats a desenvolupar entorn a la història que s'explicarà i quins requisits ha de tenir en ment el mestre quan la dugui a terme. Finalment, i a mode d'aportació personal, es planteja un decàleg de punts bàsics que s'ha de tenir present a l'hora de triar un bon llibre.

Per últim, aclarir que aquesta recerca parla de l'anglès com a llengua addicional a aprendre, però els beneficis que s'exposen i les pistes a seguir per dur a terme activitats o escollir un llibre adient, també es poden usar per l'aprenentatge d'una altra llengua estrangera que no fos l'anglès.

Breu recorregut històric i aportacions d'autors rellevants

Al llarg dels anys a l'Estat espanyol hom ha pogut observar que *l'storytelling* no ha estat

sempre ni protagonista, ni tan sols present a les aules. Durant el segle XX el paper de la literatura a les programacions escolars va anar variant notablement. Si bé és cert que fou als anys 50 quan aquesta començà a agafar força, essent el centre de l'ensenyança de l'anglès, però basant-se més en una pedagogia de traducció i memorització, que no pas en la narració d'històries.

Més endavant, amb l'arribada dels anys 60 i fins principis dels 70, els criteris lingüístics passaren a ser el centre d'atenció dels continguts de l'ensenyança d'idiomes. Aquest nou enfoc tenia com a fi trencar el model que existia anteriorment per tal que el vocabulari i les estructures lingüístiques fossin el principal interès en les programacions. I pel que fa als textos literaris, aquest cop no tingueren cap lloc en les noves metodologies.

Durant els anys 70 es van desenvolupar programes anomenats nacional-funcionals que consistien en donar importància social a la llengua tot girant entorn dels aspectes lingüístics d'aquesta. Els continguts foren pràcticament els mateixos que a la dècada anterior, però organitzats de manera diferent, així que es podria dir que el canvi va consistir, principalment, en fer tant sols una nova descripció i organització de continguts, sense res rellevant de nou.

A la dècada següent, en canvi, l'èmfasi en l'ensenyança de l'anglès recaigué en la llengua oral i l'adquisició de la competència comunicativa. Tot i que es començaren a tenir en compte aspectes com la motivació o els gustos dels infants, *"no era d'interès treballar quelcom que no fos pràctic"* (Albaladejo 2014) perquè es tenia una visió de la llengua anglesa com una llengua escrita i estàtica, quelcom molt allunyat de la comunicació diària; i per tant seguiren excloent-hi la literatura.

La revaloració de la literatura a les aules no tingué lloc, realment, fins els anys 90, en els que es convertí en el centre didàctic de la pedagogia escolar.. El principal motiu d'aquest canvi fou la necessitat de desenvolupar la competència comunicativa, i per tant, també la capacitat literària, amb la fi de ser capaços de parlar una nova llengua, com a resposta actualitzada i eficaç al fenomen de la globalització. En aquella dècada, doncs, la literatura es tornà a considerar un recurs imprescindible per a l'ensenyança de segones llengües, i no pas un mer contingut a estudiar.

És des de llavors quan molts autors començaren a indagar i presentar obres amb les que corroboraven la rellevància i els beneficis de partir d'experiències personals basades en *l'storytelling* per aconseguir un millor domini d'una segona llengua. Aquest corrent d'experts començà amb destacats teòrics de la llengua com Ellis G i Brewster J, que publicaren a Califòrnia, *Tell it again! The Storytelling Handbook for Primary Teachers*, al 1991. En aquesta obra, fonamental per a aquest treball, Ellis i Brewster exposaren la utilitat de narrar històries als alumnes que comencen l'etapa de primària, i presentaren un seguit d'estàndards a tenir en compte per saber escollir un bon llibre de lectura per a ells.

Tanmateix, a finals dels anys 90 apareixen també altres dos autors rellevants pel que fa a la defensa de *l'storytelling*. El primer, A. Amer, exposà una recerca exhaustiva dels aspectes més rellevants que ha de tenir en compte qualsevol mestre que ho vulgui dur a la pràctica; i a més ho va fer a partir de l'exposició d'algunes experiències reals que il·lustraven molt bé les seves idees. Apareix així el nou motiu principal per a dur a terme aquesta metodologia a l'aula: fomentar l'hàbit lector. El segon, A. Wright, es podria anomenar el *guru* de les teories sobre *l'storytelling* en l'ensenyança de l'anglès i/o qualsevol altra llengua addicional. Aquest autor publicà desenes de llibres, però és d'interès destacar-ne les següents obres: *Creating stories with children* (1997) i *Storytelling with children* (1998), basades en la creativitat, proposen també diverses activitats possibles, així com criteris de tria d'aquestes narracions.

La següent dècada suposarà per a *l'storytelling* ser ja una metodologia força experimentada i coneguda. En el nostre context educatiu Agustín Llach i Barreras Gómez (2007), s'adonaran que la base per a l'aprenentatge d'una nova llengua és la motivació, perquè aquesta permet la creació de contextos significatius. L'aprenentatge significatiu consistirà en l'assimilació de nous conceptes a partir de les idees prèvies dels mateixos alumnes per tal que els continguts s'acomodin a les estructures mentals dels propis infants. Aquesta proposta es basarà, doncs, en un aprenentatge fonamentat en la psicologia cognitiva que refusa totalment l'aprenentatge memorístic. Agustín Llach, per la seva banda, també demostrà els beneficis que aporta el reforç positiu per a l'aprenentatge de l'infant, i concretament en l'adquisició d'una segona llengua, i també com de bàsic és errar en aquest procés, quelcom que mai no s'havia considerat.

Altres autors com M. V. Álvarez Díez exposaran les raons per les quals és preferible que un infant s'endinsi en l'estudi d'una nova llengua entre els tres i els sis anys, així com els

avantatges cognitius que això comporta i els beneficis que adquireix en la seva capacitat comunicativa, ja que es reflecteix també en el desenvolupament de la seva capacitat crítica.

Objectius

Els objectius que es persegueixen en aquest treball són els següents:

- Conèixer els beneficis que aporta *l'storytelling* a l'ensenyament de la llengua anglesa.
- Descobrir com adquirir els beneficis que hi aporta *l'storytelling*
- Crear un decàleg de punts bàsics que ha de tenir present un mestre per tal de saber triar un bon llibre de lectura per treballar a l'àrea de llengua anglesa.

Mètode

Aquest treball final de grau segueix la metodologia d'un treball de recerca bibliogràfica. Així doncs, a partir de l'estudi de diversos autors i les seves obres i aportacions, es pretén configurar una anàlisi essencial dels beneficis que aporta *l'storytelling* en l'ensenyament de la llengua anglesa. Aquesta recerca es confrontarà, en un segon moment, a l'experiència pràctica d'unes mestres de llengua anglesa de primària, que validaran tant les aportacions trobades, com les conclusions extretes.

Participants

Per tal de realitzar aquest treball, tres mestres de l'Escola Pia de Sant Antoni van participar a partir d'una l'entrevista¹. La Mestre 1 és tutora de Cicle Inicial i especialista d'anglès a diversos cursos d'Infantil i Primària. La Mestre 2 es dedica a les *Arts & Crafts*, entre d'altres assignatures. La Mestre 3 és coordinadora d'Infantil i mestra de Cicle Inicial i Mitjà de Primària. Totes tres han practicat la narració d'històries amb infants de Cicle Inicial en anglès.

Instruments

Es varen realitzar tres entrevistes de cinc preguntes obertes cadascuna. En elles es preguntava a les mestres, principalment, pels beneficis que podien observar quan realitzaven *storytelling* a les aules. Es decidí realitzar entrevistes per tal de corroborar la teoria cercada amb la pràctica a les escoles. De la mateixa manera, les preguntes eren obertes i donaven peu a encetar un diàleg còmode per mitjà del qual les mestres donessin

¹ En el bloc: <http://storytellingfgariadnabeltran.blogspot.com.es/>, creat com a complement d'aquest article es poden trobar les entrevistes enregistrades i transcrites.

la seva opinió professional tot recolzant-se en la seva pròpia experiència docent.

Bases psicològiques que justifiquen la pràctica de l'*storytelling* a edats primerenques

Per tal d'entendre quins beneficis adquireixen els infants a partir de la pràctica de *l'storytelling* és essencial conèixer tanmateix les característiques dels infants de primer cicle de primària i justificar la pràctica en aquestes edats.

L'any 1923 Piaget publicà el llibre *The Language and the Thought of the Child*, en el qual es referia a les habilitats lògiques com a "operacions". A més a més desenvolupà la teoria dels estadis que ens diu que: tot i que cada infant té les seves pròpies característiques personals i biològiques, aquestes, segons l'edat en què es trobin, presentaran uns trets comuns.

Pel que fa als infants de cicle inicial aquests es troben entre l'*estadi preoperacional* (dels 3 als 7 anys) i l'*estadi operacional* (dels 7 als 11). Això implica que aquests infants comencen ja a desenvolupar la capacitat del pensament lògic i a abandonar actituds com l'egocentrisme i, per tant, poden començar a operar de manera autònoma.

A tot això, Vygotsky afegirà també que cada infant presenta unes característiques diferents segons l'entorn en què es desenvolupa i, així, el seu context social i cultural també es participa del seu creixement personal. Aquest autor també exposà la teoria de "*la zona de desenvolupament proper*" que consisteix en la distància entre el nivell de desenvolupament que un infant és capaç d'assolir per ell sol i el nivell de "desenvolupament potencial", aquell que pot assolir amb l'ajuda d'un adult. És una interacció molt interessant per tal que l'infant vagi dominant de mica en mica diverses habilitats que per ell mateix li podrien semblar complexes de dominar.

Més endavant, J. Bruner, un prestigiós psicòleg americà, presentà encara una estratègia anomenada *Scaffolding* l'any 1976, que consistia en proporcionar a l'estudiant l'ajuda corresponent segons de les seves necessitats, per tal que aquest tingui més confiança i control sobre allò que vol aprendre, i pugui així aconseguir els objectius que es proposi. El paper de l'adult en aquest procés tornà ser fonamental perquè l'adult ha d'encoratjar l'infant, motivar-lo i fer-lo sentir orgullós dels seus avenços, així com evitar possibles distraccions.

Cameron (2001) i Pinter (2006) justificaren també l'ús de l'*storytelling* com a procés actiu en infants d'aquestes edats a partir d'aquestes tres teories anteriors, però sobretot de l'última de Bruner, exposant, també, que el mestre ha de conèixer els nens i les seves necessitats per tal de preparar-se prèviament l'activitat i afegir estratègies com l'*scaffolding* amb el fi d'ajudar-los millor en l'adquisició d'objectius.

Resultats i discussió

Els beneficis estructurals que aporta l'*storytelling*

Molts autors fan èmfasi en l'interès de treballar la narració d'històries a les classes, i no només de llengua estrangera, en aquestes edats. **L'espontaneïtat**, pròpia del cicle inicial, és quelcom que cal incentivar a partir de pràctiques com aquestes, diu Salaberri (2001). Fins i tot, alguns autors recomanen començar abans de cicle inicial. Brewster, Ellis i Girard (2002), exposen que d'aquesta manera augmenta el nombre d'anys en què els infants estan exposats a la nova llengua i per tant la practiquen de fet durant molt més temps. A més a més, quelcom que també ajuda a adquirir **soltesa** en una nova llengua és la imitació, i en aquestes edats els nens estan més disposats a fer-ho perquè no tenen tanta vergonya com quan maduren. Igualment, Álvarez Díez (2010) fa la mateixa proposta: explica que cal aprofitar que, a aquestes edats, els cervells dels infants són molt modelables i susceptibles de nous aprenentatges i, per tant, l'adquisició de les noves llengües els beneficia de dues formes: primerament tot fent augmentar les connexions neuronals i, en segon lloc, perquè el seu **ritme d'aprenentatge** serà més àgil.

Tanmateix, la **comprensió** de la narrativa- com dèiem, en qualsevol llengua- funciona de manera molt semblant a com el cervell ho fa: tots dos són capaços d'entendre i emmagatzemar diferent informació alhora, i de forma inconscient, com és per exemple el contingut que aporta el text i el missatge addicional que proporciona la il·lustració. És per això que és presentada com una eina molt poderosa per tal de desenvolupar el cervell. Sobre el desenvolupament d'aquest òrgan Álvarez Díez (2010) fa menció a un benefici molt important, però més a llarg termini: el constant contacte amb la narrativa fa que **el cervell es mantingui actiu** i tingui una major **flexibilitat cognitiva**, contribuint així al **desenvolupament personal** integral.

Beneficis de la pràctica de l'*storytelling*

Un cop exposades les característiques que mostren aquests infants i les justificacions de la tria d'aquestes edats, es pot seguir aprofundint ara en els beneficis que aporta la pràctica de l'*storytelling*.

Un dels principals motius pel qual un mestre d'anglès pot triar practicar *storytelling* pot semblar simple, o fins i tot amb poc sentit pedagògic, però. aquest és la promoció del **gaudi** de l'infant. És molt conegut, per tots aquells que ens dediquem o estem envoltats de canalla, el gust innat que els infants demostren vers les paraules. Altres autors cèlebres com Wright (1998) diuen que explicar històries, per aquest precís motiu, és molt interessant per al creixement i la comoditat dels infants a l'aula i així ho corroboren també dues de les mestres entrevistades². A classe, la Mestra 3 explica històries habitualment, i una de les justificacions és el **plaer** que ells senten mentre duen a terme l'activitat. De la mateixa manera, la Mestra 2, només encetar l'entrevista també adverteix que un dels principals motius pel qual realitza *storytelling* a l'aula és per l'interès que els infants hi demostren.

Dit d'una altra manera, l'explicació d'històries consisteix en un **aprenentatge significatiu**, perquè promou l'interès, tant pel conte que es tractarà com pels continguts que els aporta, així com per la nova llengua a descobrir.. Agustín Llach i Barreras Gómez (2007) ho defensen, i afegeixen que l'aprenentatge sempre és fruit d'una actitud positiva. Wright (1997), per la seva banda, també recolza la pràctica perquè els proporciona ganes de descobrir i conèixer, així com ens explica la Mestra 3, que centra les seves pràctiques, normalment, en contes que els infants ja coneixen en la seva llengua, per tal que la seva atenció i **interès** es vegin encara més incentivats. La Mestra 2 comenta que aquestes dues últimes característiques s'incrementen molt a la seva matèria (*Arts and crafts*, arts plàstiques però impartides en anglès) gràcies a la lectura d'històries prèvies a l'activitat manual.

La gran majoria dels autors estan d'acord en què les històries són positives perquè l'infant **s'apropa a un context real** i d'aquesta manera el seu aprenentatge resulta el més significatiu possible. Albaladejo, en aquest sentit, justifica la tria de l'*storytelling* perquè "la

² En la següent bloc, creat com a complement de l'article, el lector pot trobar aquestes entrevistes: <http://storytellingfgariadnabeltran.blogspot.com.es/>

literatura és un material autèntic, [...] significa que les obres literàries no estan dissenyades específicament per ensenyar llengua, i per això, l'alumne ha d'enfrontar-se a mostres de la llengua dirigides a parlants nadius" (Albaladejo 2014: p 6); cosa que els suposa una gran **implicació i motivació**, així com un augment en la seva **confiança** perquè estan dominant, certament, quelcom molt valuós. I, de la mateixa manera, aquestes històries també els poden apropar al context real que viuen els infants, com ens suggereix Barreras Gómez (2010). Per això, és bàsic escollir un llibre que tingui un valor intrínsec per als nens. Ja al 1972, Gardner i Lambert recordaven la importància de fer *vibrar l'infant* per tal que aquest estigui motivat en la lectura. Tots ens recorden, doncs, que sense un context significatiu és impossible l'aprenentatge.

I és per tot això que cal afirmar que hi ha tres beneficis cabdals que els infants desenvolupen a partir de la pràctica de *l'storytelling*: 1) la **creativitat**, 2) la **imaginació** i 3) la **motivació vers l'aprenentatge d'una nova llengua**.

El primer ítem, la creativitat, segons Wright (1997) té molta importància en l'adquisició d'una llengua addicional per dos motius, principalment: en primer lloc, ajuda al **desenvolupament intrínsec** de la persona i de la **seva descoberta personal** i en segon lloc, però molt lligat al primer, alguns alumnes no poden optimitzar totes les seves intel·ligències si no se'ls dona la oportunitat ni se'ls encoratja a **mostrar-se com veritablement són**. Un exemple pràctic a partir del qual s'aconsegueix la creativitat consisteix en parar l'atenció en qüestions com l'èmfasi, que va fluint contínuament al llarg de la història i, es remodela en cada un dels rols que el mestre adopta en la lectura segons quins siguin els personatges que hi apareixen, com ens ho explica Eades (2005). A més a més, molts autors com Brown (2004) o Álvarez Díez (2010) estan d'acord en la **versatilitat i flexibilitat** que genera l'*storytelling*: hi ha mil versions ja creades sobre un mateix llibre, i per això és una gran idea que els infants facin modificacions d'escenes o aportacions personals amb les seves pròpies idees, tant durant el desenvolupament de la narració, com en les activitats vinculades.

El segon ítem anomenat, la imaginació, està molt vinculat a l'anterior. La creativitat i la imaginació van de la mà perquè l'una, implica l'altra. Aquesta última l'exerciten els infants, fins i tot, de manera involuntària perquè ells mateixos fan suposicions mentals sobre com serà la història, què passarà després o què farien si ells fossin els protagonistes, tal com ens mostra Barreras Gómez (2010).

I per últim, la motivació que els infants senten per l'adquisició d'una nova llengua es veu molt incentivada quan els mestres duen a terme activitats com l'*storytelling*, en què la creativitat i la imaginació són beneficis previs que l'acompanyen. Tots i cadascun dels autors consultats i les mestres entrevistades corroboren l'assoliment d'aquest darrer benefici. Wright, al 1998 ja comentava que el simple fet que els agradi una història ja és una gran motiu per deduir que, de ben segur, també els motivarà la seva lectura.

No obstant i per a què també els mateixos infants sentin aquests beneficis, quelcom essencial és permetre'ls participar de l'activitat, i no només opinant o demostrant la seva creativitat; sinó també donant-los la possibilitat de ser ells mateixos els narradors; cosa que gairebé sempre els entusiasma, tal i com ens testifiquen tant la Mestra 1 com la Mestra 3³. I encara un motiu més per demostrar certesa en l'assoliment d'aquesta motivació el concreta Pinter (2006): els nens aprenen quan quelcom els mou per dins sobre tot a partir de l'experimentació, i aquestes són característiques bàsiques que presenta l'*storytelling*. De fet desenvolupar actituds positives també els facilita la **comprensió** i incrementa les seves ganes de saber més, com ens recorda Barreras Gómez (2010). A més, Ellis i Brewer al 1991 ja mencionaven la magnitud de l'atracció visual, musical i repetitiva que provoca l'*storytelling*, ja que els crida a la **curiositat** i els manté atents.

Beneficis de caire lingüístic

En base a les teories de Wright (1998), generar una **actitud comprensiva i positiva** en el nen és bàsic per **desenvolupar fluïdesa en el *listening* i el *reading***; és a dir, en la capacitat auditiva i lectora. L'estudiant ha de ser conscient i estar disposat a entendre el màxim d'allò que escolta o llegeix, però també ha de mostrar maduresa per acceptar que és impossible que compregui la totalitat d'allò que explica el mestre. Per aquest motiu, amb l'*storytelling*, a més de desenvolupar aquesta fluïdesa, també s'intenta donar **eines per tal d'endevinar o predir** allò que malauradament l'infant ha de passar per alt perquè no entén. Aquesta fluïdesa s'aconsegueix, però, amb la pràctica. A tot això, aquest autor també afegix encara un altre benefici: l'adquisició de **fluïdesa en l'*speaking* i el *writing***- la parla i l'escriptura. Però respecte a aquesta darrera afirmació, la Mestra 3⁴ no està tan d'acord: quan se li va preguntar per les millores de les habilitats lingüístiques, si bé és cert que

³ Per saber-ne més podeu veure la següent web, creada com a complement de l'article: <http://storytellingfgariadnabeltran.blogspot.com.es/>

⁴ En el bloc <http://storytellingfgariadnabeltran.blogspot.com.es/> es pot trobar l'entrevista realitzada.

comparteix opinió amb Wright pel que fa a la parla i l'escolta, no ho fa en canvi pel que fa la lectura i l'escriptura. Ho rebutja perquè creu que són encara massa petits: alguns tot just acaben de començar a dominar les dues últimes habilitats (la parla i l'escolta), i tampoc no saben encara deduir la correlació existent entre l'escriptura i la pronúncia, tot i que afirma, no obstant, que poc a poc comencen a comprendre-ho.

El valor de les històries, doncs, no recau només en la imaginació i la creativitat; l'**adquisició d'un discurs amb estructura narrativa** també és un dels objectius i beneficis que persegueix el mestre. Així doncs, les **capacitats comunicatives** també estan implícites en els beneficis de la narració de contes al cicle inicial de primària. i això s'observa en el **desig de comunicar** que els infants senten quan, entorn al conte, la mestra els pregunta per la seva opinió, tal com recullen també s Wright (1996), Barreras Gómez (2010) i Brewster, Girard and Ellis (1992). Aquest desig, la Mestra 1⁵ també el menciona a l'entrevista concedida quan se li pregunta pels principals beneficis de *l'storytelling*.

L'assimilació de la sintaxi i l'aprenentatge de vocabulari nou és quelcom essencial a considerar com a benefici d'aquesta pràctica. Elley (1989) demostra que els infants aprenen nous mots en anglès a partir de la repetició d'aquelles paraules i oracions que la mestra explica. La repetició és essencial per a l'assimilació del vocabulari, expliquen Ellis i Brewster (1991). A més a més, i pel que fa la part pràctica de la recerca, la Mestra 1 i la Mestra 3⁶, constantment fan menció de la importància d'adquirir les estructures i les paraules, a partir d'activitats diverses i segons quina habilitat comunicativa tenen com a objectiu a treballar. Remarquem que les estructures, han de ser repetitives, simples i senzilles (sobretot els primers cops que realitzen *storytelling*), per tal que entenguin la mecànica i s'engresquin a saber més. Broughton, G., Brumfit, C., Flavell, R., Hill, P. i A. Pincas. (1980), foren dels primers que parlaren de la repetició per tal d'assimilar nou vocabulari en la narrativa d'històries: puntualitzaven el gust dels infants per les repeticions i les imitacions, i l'avantatge que els mestres podien extreure'n, per exemple, fent petites modificacions en les veus, per tal de captar la seva atenció.

⁵ L'entrevista completa es pot trobar al bloc <http://storytellingfgariadnabeltran.blogspot.com.es/>.

⁶ En la següent adreça es poden visualitzar les entrevistes senceres:
<http://storytellingfgariadnabeltran.blogspot.com.es/>

Beneficis de millora personal

Per altra banda, Luque Agulló (2010) es basa en la teoria de Cummins (1994) per justificar que hi ha infants amb dificultats per desenvolupar aquest benefici, sobre tot degut a què el domini de la competència lingüística en la seva llengua materna també és lleu, i com aquest domini presenta una alta correlació amb els processos d'adquisició de la llengua addicional, a l'infant li resulta més complex transferir estratègies per tal de comprendre l'estructura i les funcions de l'anglès. Per altra banda, Albaladejo (2014) reclama el **desenvolupament de la competència literària** com una part integral de la competència comunicativa, per tal d'apropar l'infant a diverses modalitats textuais. Així mateix, Cervera (1992) proposa l'ús de la poesia, i no només dels contes, a les classes de llengua estrangera, tot seguint una metodologia molt semblant a la de *l'storytelling*, a fi de desenvolupar la competència literària.

En aquesta línia, podem afirmar també que l'*storytelling* desenvolupa l'adquisició d'habilitats per a la concentració. Així es pot practicar la memorització de mots, per exemple. Però l'infant ha de saber extrapolar aquesta habilitat a d'altres facetes escolars o personals per extreure un veritable profit. Barreras Gómez (2010) anomena pistes que ajuden els infants a la comprensió de la narració, com ho són els dibuixos que acompanyen l'explicació del narrador. Igualment, Ellis i Brewster (1991), en el seu desglossament d'activitats també proporciona exemples per dur a terme durant *l'storytelling* com: comptar quants personatges apareixen en l'escena anterior, explicar en quin moment succeïx alguna una acció concreta, o contextualitzar on i quan passa la història; i d'aquesta manera s'aconsegueix **desenvolupar tècniques que els ajudin a millorar la concentració i la memòria**. Cal afegir, tanmateix, que totes tres mestres entrevistades comentaren alguna de les activitats que aquests autors mencionen a les seves obres, però el motiu pel qual justificaven realment aquestes activitats no tenia a veure explícitament amb la memorització o les habilitats de concentració, més aviat elles realitzaven aquestes preguntes i tasques per descobrir si la comprensió de la història era òptima.

Quelcom important per al desenvolupament de les persones és tractar i saber gestionar les emocions, així com treballar **valors** com el respecte, l'empatia o la solidaritat. Amb *l'storytelling* els infants també es beneficien de la coneixença d'aquests valors d'una forma lúdica i motivadora per a ells. Barreras Gómez (2010) promou el **desenvolupament emocional** fent èmfasi al gaudi que els infants senten quan comparteixen experiències amb els seus companys. En aquestes edats primerenques, com s'ha dit anteriorment, els infants

comencen a abandonar l'egocentrisme i, per tant, és el moment idoni per a què despleguin actituds d'escolta i tolerància cap als altres. A més a més, aquesta activitat és interessant també per **conèixer altres cultures** de parla anglesa, per exemple, i **adoptar actituds que promoguin una societat inclusiva**. D'una manera semblant, Alvarez Diez (2010) explica que, aquesta pràctica en l'ensenyança d'una segona llengua, facilita l'**assoliment de la capacitat crítica**, ja que els seus horitzons a poc a poc es van eixamplant i l'infant pot ampliar els seus punts de vista a partir d'un raonament i coneixença interculturals.

Finalment, és important no oblidar que un dels objectius que tenen les àrees de llengües és **promoure l'hàbit lector**. L'*storytelling* és una veritable estratègia per captar l'atenció dels infants i aconseguir que els agradi la narrativa, sigui en el format que sigui. Aquest és, sens dubte, el principal benefici que s'aconsegueix amb la seva pràctica: Amer (1997) afirma que la narració de contes a l'aula promou l'interès per ser lector. Ellis i Brewster, a partir de les seves investigacions, expliquen que la narració d'històries ajuda els infants a desenvolupar la motivació i l'interès per llegir llibres des d'edats molt primerenques. I van més enllà: l'*storytelling* els ajuda a ser millors lectors, millors escriptors i a utilitzar la llengua més positivament en un futur.

Com obtenir aquests beneficis? Ítems i activitats a tenir en compte en la pràctica.

Per tal que aquests beneficis siguin adquirits pels infants és imprescindible tenir en consideració algunes de les recomanacions que els diversos autors i mestres entrevistats ens has suggerit. per a la seva pràctica. Primerament, i abans de començar amb la narració, Eades (2005) aconsella la **creació d'un ambient còmode** per tal que l'infant gaudeixi de l'experiència i, d'aquesta manera, el nou coneixement el sigui significatiu. També hi estan d'acord en aquest punt, Agustín Llach i Barreras (2007) que recomanen crear un espai d'inhibició allunyat de l'ansietat o l'angoixa, per tal de facilitar l'aprenentatge. Però Ellis i Brewster (1991) adverteixen que el mestre ha de tenir els recursos i coneixements suficients per dur-ho a terme correctament, ja que és força complex. Les Mestres 1 i 3 proposen activitats i accions concretes per tal de desenvolupar aquest ambient: un exemple positiu a seguir, segons la seva experiència, és el fet d'asseure's al terra per tal de **crear un clima càlid**.

Amb la fi d'ajudar a la comprensió del significat, Artigal (2005) també recomana que l'explicació es faci **de manera rítmica**, quasi bé amb musicalitat i fer ús del **llenguatge corporal** per tal de facilitar la interpretació, seguint el criteri d'Agustín Llach i Barreras

Gómez (2007). La Mestra 3 comenta que utilitza aquestes estratègies per tal que els infants estiguin motivats i participatius durant *l'storytelling*, i la Mestra 1 els planteja preguntes per fer-los participar i emfatitzar la imaginació i la deducció.

Diversos autors ens aporten tot un seguit **d'activitats** per guiar l'adult que vulgui dur a terme la narració d'històries a l'aula. Abans d'introduir-les és bàsic, però, conèixer l'opinió de Brown (2004), qui recomana planificar amb detall totes les lliçons amb les seves activitats corresponents, per tal de dur-les a terme amb seguretat.

Brewster, Ellis i Girard (2002) classifiquen en tres blocs les activitats que els mestres poden fer a partir de la narració d'històries: 1) ***pre-listening stage*** (aquelles que es fan prèviament a l'explicació de la història), 2) ***while-listening stage*** (activitats que es realitzen durant l'explicació) i 3) ***post-listening stage*** (les que es fan un cop s'ha acabat la narració). Aquests autors es basen, a la seva vegada, en les idees de Villaroel (1998), i afegeixen alguns exemples concrets que els lectors poden seguir.

Les activitats que es proposen en el primer bloc- ***pre-listening stage***- tenen com a fi la introducció i orientació de la narració. És molt important que el mestre faci intervenir els infants preguntant-los per les seves experiències prèvies i allò que ja saben sobre el tema principal de la història. D'aquesta manera els infants es familiaritzen amb allò que estan a punt d'escoltar. Una activitat interessant pot ser jugar amb la deducció del que tractarà la història tot observant el dibuix de la portada del conte, ja que d'aquesta manera es fomenta la imaginació i la creativitat.

El segon bloc -***while-listening stage***- intenta donar eines per fomentar la concentració dels infants, per això, les activitats que es proposen solen estar focalitzades en conèixer la comprensió dels infants sobre la història. Aquestes activitats els ajuden a concentrar-se i memoritzar tant el seguiment de la explicació com paraules concretes o estructures. Alguns exemples poden ser: anomenar els personatges o representar accions de la obra, així com cantar cançons o estructures repetitives per tal que aprenguin frases fetes típiques en altres llengües. Les Mestres 1 i 3 també fan menció a les cançons i la dramatització d'escenes per tal d'adquirir i millorar la competència comunicativa i incentivar la memòria.

Per últim, el tercer bloc -***post-listening stage***-, és el punt idoni per repassar alguns dels objectius lingüístics o de reflexió que el mestre s'havia proposat, tant aspectes de vocabulari, gramàtica, pronúncia o, fins i tot, discursos comunicatius. En aquest moment el

mestre ha de ser conscient d'allò que pot demanar als infants i del que no, segons l'evolució que hagi observat en ells fins aal moment. Preguntar per seqüències cronològiques de la història, tasques relacionades amb identificar conceptes, activitats que demanin classificar o fer llistes, així com proposar hipòtesis o finals alternatius, són idees molt interessants per tal de fomentar l'adquisició dels beneficis esmentats. Tot i ser l'última part del projecte és molt important que el mestre també la planifiqui prèviament, i sigui conscient de les capacitats dels seus estudiants, així com d'afegir varietat i mètodes alternatius a les activitats finals, tot tenint en compte la temporització, el material necessari i l'organització del grup.

És útil i mostra interès, per part del mestre, cercar **material** que lligui amb la història que es proposa explicar, però encara és més interessant que sigui el mateix alumne el creador, ens proposa Brown (2004). D'aquesta manera s'assegura que les activitats i els recursos responguin totalment a les necessitats dels alumnes, als seus interessos i als seus avenços. A més a més, Brown també proposa que siguin els propis estudiants qui configuren aquest material; per exemple, el mestre pot utilitzar els dibuixos dels infants com a *flashcards* per explicar la història. Ens recorda, també, que no és imprescindible que sigui ni d'última tecnologia ni d'editorial, sinó que el més important és que els infants el sentin propi i li donin un sentit i valor. D'aquesta manera és molt gratificant observar com els nens milloren a partir d'allò que ells mateixos han creat. La Mestra 3 també explica que els infants senten molt interès per tot allò que sigui tecnològic, com pot ser un llibre digital o activitats a desenvolupar a partir de la pissarra digital, per exemple.

Per altra banda, Wright (1998) ens aporta l'ús de dues estratègies: primerament recomana crear *evaluation cards*, quelcom semblant a un llistat de targetes on cada infant gaudiria de la seva personal, i en la qual deixaria constància dels seus gustos o de quin tipus d'històries li han semblat més interessants de sentir a l'aula, així com aquelles que li han semblat més difícils de comprendre. És una estratègia molt útil per tal d'informar al mestre del que pensen i senten els infants i, d'aquesta manera, poder-se guiar per a escollir les properes històries. Mentre que la segona estratègia consisteix en **crear un racó** a l'aula on es dessin les diverses històries i el seu material adient, per tal de treballar-lo quan els infants estiguin motivats o sentin interès per re-explicar històries o dur a terme les seves activitats. Afegeix Wright que aquest material i activitats no han de ser banals, sinó que han de perseguir i ser la base per respondre als objectius que el mestre s'ha plantejat prèviament. A més a més, ens recorda que és important tenir en ment l'edat dels alumnes als que aniran dirigides i quin nivell o domini tenen de la llengua addicional.

Per acabar assenyalar quelcom molt important a tenir en compte per a aquells mestres que vulguin desenvolupar la tasca a l'aula- explica Agustín Llach (2007): el **reforç positiu**. L'autora afirma que equivocar-se és bàsic per aprendre una llengua nova, sobretot el seu vocabulari. I encara va més enllà: cometre errors és una evidència que s'està acomplint el procediment. I per això recomana que en el procés d'avaluació de les activitats el mestre tingui en compte si es produeix un missatge amb valor i si el receptor comprèn allò que l'infant li vol transmetre, i no pas quants errors ha comés. A més a més, Wright (1997) creu que el mestre no ha de prohibir l'ús de la primera llengua si l'infant no sap com respondre alguna qüestió en la llengua addicional. D'aquesta manera s'aconsegueix que l'infant no es senti cohibit a expressar-se i futurs bloquejos.

Punts fonamentals per a la implementació de l'*storytelling*.

Així doncs, i per concloure, un cop analitzats els diversos autors i exposada la importància de l'*storytelling* com a estratègia didàctica en l'aprenentatge d'una segona llengua podem afirmar, com a punts bàsics a considerar, que per la tria de les històries narrades s'ha de tenir en compte:

1. Que tracti sobre temes que els agradin o que hagin conegut en la seva experiència personal, per tal de crear un context significatiu. També és interessant triar un llibre que ja coneguin en la seva primera llengua.
2. Que es basi en objectes reals i no pas abstractes, perquè per la seva edat i l'estadi en que es troben segons Piaget, és més senzill que compreguin la història. Si els protagonistes són nens també els manté molt interessats.
3. Que presenti una complexitat i una extensió adequada. Les històries simples, curtes, amb estructures repetitives, sense llargues descripcions i amb un vocabulari adreçat a la seva edat i nivell. D'una altre manera perdrien la confiança en l'habilitat de comprensió.
4. Les il·lustracions han de ser interessants i els han d'ajudar a entendre tant el vocabulari com el context de la història.
5. Seleccionar un llibre que a hom li sembli atractiu i li agradi. És difícil explicar una

història si a un mateix no li convenç.

6. Llibres amb els quals no només aprenguin, sinó també gaudeixin.
7. Que ofereixin grans experiències de llenguatge així com que permetin parlar de valors o noves cultures, per tal d'exposar raons crítiques sobre la moralina. Tot i que és interessant explicar històries per plaer, també ho és anar més enllà i reflexionar sobre la experiència.
8. Que presenti un argument dinàmic: els finals divertits on hi hagi la possibilitat de resoldre enigmes o escollir diverses rutes sempre són interessants pels infants.
9. Acompanyar la explicació amb activitats rellevants, titelles o altres recursos i materials per ajudar a comprendre la història i captar la seva atenció i interès.

Bibliografia

Agustín Llach, M. P. (2007). Lexical Errors in Young EFL Learners: Description and Pedagogical Implications. *Interlingüística*.

Albaladejo, M. D. (2014) Marco teórico para el uso de la literatura como instrumento didáctico en la clase de ELE. *MarcoELE: Revista de didáctica ELE*, (5), 2-51.

Álvarez Díez, M. V. (2010). El inglés mejor a edades tempranas. *Pedagogía Magna*, 5: 251-256.

Amer, A. (1997). The effect of the teacher's storytelling aloud on the reading comprehension of EFL students. *ELT Journal*, 51 (1)

Arnau, J., Coyle, Y., Estaire, S., López, G., Ramírez, R. .M., Rodríguez, M. T., Salaberri, S., Serra T., Soberón, A. & Valcárcel, M. S. (2001) *Metodología en la enseñanza del inglés*. Madrid, España: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

Artigal, J. M. (2005). *El text narratiu dialogat. Una manera de construir l'aprenentatge de la*

llengua estrangera a l'educació infantil. Barcelona: Centre de Recursos de Llengües Estrangeres. Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.

Barreras Gómez, A. (2010). How to use tales for the teaching of vocabulary and grammas in a Primary Education English class. *RESLA* 23, 31-52

Brewster, J., Ellis, G. & Girard, D. (2002) *The Primary English Teacher's Guide*. Harlow: Pearson Education Limited.

Broughton, G., Brumfit, C., Flavell, R., Hill, P. & Pincas, A. (1980). *Teaching English as a Foreign Language*. London: Routledge.

Brown, E (2004). "Using Children's Literature with Young Learners". *The Internet TESL Journal* (2)

Cameron, L. (2001) . *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: University Press.

Cervera, J. (1992). *Teoría de la literatura infantil*. Bilbao: Ediciones Mensajero, 1992.

Eades, J. (2005) *Classroom tales: using storytelling to build emotional, social and academic skills across the primary curriculum*. Londres: Jessica Kingsley Publishers

Elley W. B. (1989) Vocabulary acquisition from listening to stories. *Reading Research Quarterly* 24 (2),

Ellis, G. & Brewster, J. (1991) *The Storytelling Handbook For Primary Teachers*. London: Penguin.

Gardner, R. & Lambert, W. (1972). *Attitudes and Motivation in Second Language Learning* . Rowley, Mass: Newburyhouse

Harmer, J. (1983). *The Practice of English Language Teaching*. Londres: Longman.

López Téllez, G. (1996). La narración de cuentos y la adquisición de la lengua inglesa en la enseñanza primári. *Revista interuniversitaria de la formación del profesorado* (25), 159-166

Luque Agulló, G (2001) *Aprendiendo inglés mediante historias*. Jaen: Universidad de Jaen

Pinter, A. (2006). *Teaching Young Language Learners*. Oxford: Oxford University Press.

Villaroel, M. E. & A.A. (1998) *Teacher's guide*. Edinburgh: Longman

Wright, A. (1997). *Creating stories with children*. Oxford: Oxford univerity.

Wright, A. (1998). *Storytelling with children*. Oxford: Oxford univerity.